

टायर्ड लाइट सिद्धांताचा मुखवटा म्हणून टाइमस्केप सिद्धांत

"टाइमस्केप" सिद्धांत हा विश्वविज्ञानासाठी मूलभूत बदल एजंट म्हणून प्रस्तावित केला गेला आहे, टायर्ड लाइट सिद्धांताचा एकही संदर्भ न घेता. एक तात्त्विक अन्वेषण.

मुद्रित दिनांक २३ डिसेंबर, २०२४

CosmicPhilosophy.org
दर्शनशास्त्राद्वारे ब्रह्मांडाचे अर्थग्रहण

अनुक्रमणिका

१. 🕒 टाइमस्केप सिद्धांत
  - १.१. टायर्ड लाइट सिद्धांताचा मुखवटा
  - १.२. 🟠 रेडशिफ्टचे डॉप्लर अर्थनिर्वचन
  - १.३. 🟠 थकलेल्या प्रकाशाचा सिद्धांत
  - 👤 विज्ञान लेखक Eric J. Lerner
  - १.४. 😬 बिग बॅंग सिद्धांताला प्रश्न विचारल्याबद्दल बंदी
२. अल्बर्ट आइनस्टाइन यांचे विश्वासणाऱ्यात 'रूपांतर'
  - २.१. 1929: आइनस्टाइन यांच्या रूपांतराबद्दल मीडिया हाइप
  - २.२. 1931: आइनस्टाइनचा सतत नकार
  - २.३. 1931: आइनस्टाइनचा रहस्यमयरीत्या हरवलेला पेपर
  - २.४. 1932: आइनस्टाइनचे विश्वासात परिवर्तन
  - २.५. का?
    - २.५.१. वैज्ञानिक प्रगती
    - २.५.२. "देवाने केले" हा युक्तिवाद
३. 🕒 कालाची सुरुवात
  - ३.१. कलाम सृष्टिमीमांसीय युक्तिवाद
  - ३.१.१. 🗨️ एक चर्चा
४. निष्कर्ष

पळून जाण्याचा प्रयत्न बिग बॅंग विश्वविज्ञान

कॉस्मिकफिलॉसफी.ऑर्गवर “न्यूट्रिनो अस्तित्वात नाहीत” या प्रकरणाच्या प्रकाशनानंतर एक महिन्याने जे दर्शवते की न्यूट्रिनो हे “ ∞ अनंत विभाज्यता” पासून पळून जाण्याचा डॉगमॅटिक प्रयत्न आहे, आणि जागतिक स्तरावर विज्ञान मासिके आणि प्रकाशकांना ईमेलद्वारे प्रेस रिलीज पाठवल्यानंतर, ज्याला काही सभ्य प्रतिसाद असूनही नकार आणि मौन यांनी उत्तर दिले, विज्ञान माध्यमांमध्ये डार्क एनर्जी अस्तित्वात नाही असे शीर्षक चमकू लागले.

(2024) डार्क एनर्जी ‘अस्तित्वात नाही’: विस्तारणाऱ्या विश्वाच्या सिद्धांताला आव्हान

स्रोत: Phys.org | मंथली नोटिसेस ऑफ द रॉयल अॅस्ट्रोनॉमिकल सोसायटी: लेटर्स, खंड ५३७, अंक १, फेब्रुवारी २०२५, पृष्ठे L५५–L६०

- ▶ नवीन अभ्यासाने डार्क एनर्जी सिद्धांत तुकडे तुकडे केला ~ याहू न्यूज
- ▶ डार्क एनर्जीचे रहस्य अखेर सुटले - शास्त्रज्ञांनी एक क्रांतिकारी नवीन सिद्धांत मांडला ~ DailyMail
- ▶ रहस्यमय डार्क एनर्जीमध्ये प्रगती जसे शास्त्रज्ञ क्रांतिकारी नवीन सिद्धांत जाहीर करतात ~ GBNews
- ▶ ‘गंभीर परिणाम’: कॅटरबरी विद्यापीठाच्या शास्त्रज्ञांनी डार्क एनर्जीमध्ये प्रगती केली ~ रेडिओ न्यूझीलंड

टाइमस्केप सिद्धांत

मंथली नोटिसेस ऑफ द रॉयल अॅस्ट्रोनॉमिकल सोसायटी लेटर्स मध्ये प्रकाशित झालेल्या नवीन शोधनिबंधात, प्रोफेसर डेव्हिड एल. विल्टशायर यांच्या नेतृत्वाखाली संशोधक अँटोनिया सेइफर्ट, झॅकरी जी. लेन, मार्को गॅलोप्पो, रायन रिडन-हार्पर यांनी ‘टाइमस्केप मॉडेल’ नावाचा नवीन सिद्धांत प्रस्तावित केला आहे जो सुचवतो की त्वरित विस्ताराचे दर्शन हे एक “भ्रम” आहे जे विश्वाच्या विविध प्रदेशांमध्ये कालप्रवाहावर गुरुत्वाकर्षणाच्या असमान प्रभावामुळे निर्माण होते. दाट आकाशगंगा प्रदेश आणि विरळ विश्वीय पोकळ्या यांच्यातील काल विस्तारमधील फरक डार्क एनर्जीशिवाय त्वरित विस्तारचा भास निर्माण करतात.

जागतिक माध्यमांमध्ये एक नवीन स्वतंत्र सिद्धांत म्हणून सादर केलेला नवीन ‘टाइमस्केप मॉडेल’ सिद्धांत प्रत्यक्षात ● टायर्ड लाइट सिद्धांताची मूळ कल्पना घेतो आणि तिला सामान्य सापेक्षतावादाच्या चौकटीत बसवतो.

नवीन ‘टाइमस्केप मॉडेल’ सिद्धांत हा ‘टायर्ड लाइट सिद्धांत’चा मुखवटा का मानला जावा, जो १९२९ पासून बिग बॅंग विश्वविज्ञानाचा मूळ प्राथमिक आव्हानकर्ता आहे:

1. दोन्ही सिद्धांत मानक Λ CDM विश्वविज्ञान मॉडेल आणि विश्वाच्या निरीक्षित त्वरित विस्ताराचे स्पष्टीकरण देण्यासाठी डार्क एनर्जीवरील त्याचा विश्वास यांना आव्हान देतात.
2. टायर्ड लाइट सिद्धांत प्रस्तावित करतो की दूरच्या आकाशगंगांपासून येणाऱ्या प्रकाशाचे ● रेडशिफ्ट हे विश्वीय विस्तारामुळे नाही, तर मध्यंतरीच्या अवकाशाशी काही अनिर्दिष्ट "संवाद" मुळे आहे.
3. टाइमस्केप मॉडेल टायर्ड लाइट सिद्धांताची ही मूळ प्रस्तावना - की निरीक्षित विस्तार हा एक भ्रम आहे - घेतो आणि त्याला सामान्य सापेक्षतावाद आणि गुरुत्वीय काल विस्तार यांच्या सुस्थापित तत्वांमध्ये बसवतो.
4. विविध विश्वीय संरचनांमध्ये कालाचा असमान प्रवाह कसा त्वरित विस्ताराचे दर्शन निर्माण करू शकतो हे दाखवून, टाइमस्केप मॉडेल थकलेल्या प्रकाश सिद्धांताच्या स्पष्ट भौतिक यंत्रणेच्या अभावामुळे निर्माण झालेली पोकळी भरून काढते.

“टाइमस्केप” सिद्धांत हा विश्वविज्ञानासाठी एक मूलभूत बदल घडवणारा घटक म्हणून प्रस्तावित केला गेला आहे, थकलेल्या प्रकाश सिद्धांताचा संदर्भ न घेता, जो अत्यंत संशयास्पद आहे.

बिग बॅंग विश्वविज्ञानाच्या स्वीकारानंतर आणि धर्मतत्त्वीय संरक्षणामुळे थकलेल्या प्रकाश सिद्धांताला विज्ञानाच्या स्थितिमानाने मोठ्या प्रमाणात नाकारले आणि सक्रियपणे दडपले आहे.

पुढील प्रकरणे उघड करतील की टाइमस्केप सिद्धांत हा बिग बॅंग सिद्धांताच्या मूळ प्राथमिक आव्हानकर्त्याच्या, ‘**● थकलेल्या प्रकाश सिद्धांताच्या**’ दशकांपासून चालत आलेल्या वैज्ञानिक-चौकशीपूर्ण दडपणातून सुटण्याचा विज्ञानाचा प्रयत्न असू शकतो.

प्रकरण १.२.

● रेडशिफ्टचे डॉप्लर अर्थनिर्वचन

डॉप्लर परिणाम ही एक साधी संकल्पना आहे: जेव्हा एखादी रेल्वे तुमच्याकडे येत असते, तेव्हा रेल्वेच्या हॉर्नचा आवाज उंच स्वरात येतो. नंतर, जेव्हा रेल्वे तुमच्यापासून दूर जाते, तेव्हा हॉर्नचा आवाज कमी स्वरात येतो. स्वरातील हा बदल डॉप्लर परिणामामुळे होतो आणि हा परिणाम आज दूरच्या आकाशगंगांपासून येणारा प्रकाश का अधिक लांब किंवा “लाल” तरंगलांबीकडे सरकलेला दिसतो हे स्पष्ट करण्यासाठी वापरला जातो.

अमेरिकन खगोलशास्त्रज्ञ एडविन हबल यांनी ● रेडशिफ्टच्या डॉप्लर अर्थनिर्वचनाचा वापर करून 1929 मध्ये विश्व विस्तारत असल्याचे अनुमान काढले, आणि त्याच्याशी संबंधित, विश्व एका वेळी ‘कॉस्मिक एग’ मध्ये संकुचित असले पाहिजे, जे प्राचीन धार्मिक निर्मितीच्या मिथकांशी जुळते, ज्यामध्ये चिनी, भारतीय, प्री-कोलंबियन, आणि आफ्रिकन संस्कृती, तसेच बायबलमधील जेनेसिस ग्रंथ यांचा समावेश आहे, जे सर्व (स्पष्टपणे रूपक स्वरूपात) 🕒 कालाची एक विशिष्ट सुरुवात वर्णन करतात — मग ते जेनेसिसमधील “सहा दिवसांत निर्मिती” असो किंवा प्राचीन भारतीय ग्रंथ ऋग्वेद मधील “कॉस्मिक एग” असो.

बिग बॅंग सिद्धांताला मूळतः “कॉस्मिक एग सिद्धांत” असे नाव देण्यात आले होते आणि तो कॅथोलिक पुरोहित जॉर्ज लेमेत्र यांनी बायबलमधील जेनेसिस ग्रंथाशी सुसंगत अशा “कालच्या दिवसाविनाच्या दिवसासाठी” प्रस्तावित केला होता.

आजच्या विज्ञानाच्या बिग बॅंग विश्वविज्ञानात, कॉस्मिक एग ला ‘आदिम अणू’ म्हटले जाते जो एक गणितीय एकात्मता किंवा ‘संभाव्य ∞ अनंत’ दर्शवतो.

रेडशिफ्टचे डॉप्लर अर्थनिर्वचन हे बिग बॅंग विश्वविज्ञानाचा पाया आहे.

प्रकरण १.३.

थकलेल्या प्रकाशाचा सिद्धांत

स्विस-अमेरिकन खगोलशास्त्रज्ञ फ्रिट्झ झ्विकी यांनी 1929 मध्ये “ **थकलेल्या प्रकाशाचा सिद्धांत**” ∞ अनंत विश्वाच्या कल्पनेशी जुळणाऱ्या निरीक्षित रेडशिफ्टचे स्पष्टीकरण देण्यासाठी एक पर्यायी सिद्धांत म्हणून प्रस्तावित केला.

थकलेल्या प्रकाश सिद्धांताचे मूलभूत तत्त्व असे आहे की रेडशिफ्ट हा एका भौतिक प्रक्रियेमुळे होतो जी प्रकाशाला अवकाशातून प्रवास करताना ऊर्जा गमावण्यास कारणीभूत ठरते. या प्रक्रियेला सहसा “फोटॉन थकवा” किंवा “फोटॉन वृद्धत्व” असे म्हटले जाते, जिथे फोटॉन विश्वातून प्रवास करताना अक्षरशः “थकतात”.

(2018) थकलेला प्रकाश बिग बॅंगला नाकारतो

स्रोत: शास्त्रज्ञ मिंग-हुई शाओ, ना वांग आणि झी-फू गाओ

(2014) थकलेला प्रकाश बिग बॅग सिद्धांताला खोडून काढतो

स्रोत: tiredlight.net

(2022) नवीन थकलेल्या-प्रकाश सिद्धांत अनंत विश्वात रेडशिफ्ट आणि सीएमबीचे स्पष्टीकरण देतो

स्रोत: tiredlight.org

थकलेल्या प्रकाश सिद्धांताला वैज्ञानिक-चौकशीपूर्ण (विचारधारा प्रेरित) दडपणाला सामोरे जावे लागले.

विद्वानांना काही विशिष्ट संशोधन करण्यापासून रोखले गेले आहे, ज्यामध्ये बिग बॅग सिद्धांताची टीका करण्याचा समावेश आहे. प्रसिद्ध विज्ञान लेखक एरिक जे. लर्नर यांनी 2022 मध्ये पुढील गोष्ट लिहिली:

“कोणत्याही खगोलशास्त्रीय नियतकालिकांमध्ये बिग बॅगच्या टीकात्मक लेखांचे प्रकाशन करणे जवळजवळ अशक्य झाले आहे.”

(2022) बिग बॅग घडला नाही

स्रोत: द इन्स्टिट्यूट ऑफ आर्ट अँड आयडियाज

प्रकरण १.४.

“बिग बॅग सिद्धांताला”

प्रश्न विचारल्याबद्दल बंदी

CosmicPhilosophy.org चे लेखक २००८-२००९ पासून बिग बॅग सिद्धांताचे प्रारंभिक टीकाकार राहिले आहेत जेव्हा त्यांच्या Zielenknijper.com च्या वतीने केलेल्या तात्विक अन्वेषणात त्यांना आढळले की बिग बॅग सिद्धांत हा “ मुक्त इच्छाशक्ती नाकारणाऱ्या चळवळीचा” मूलभूत आधार मानला जाऊ शकतो, ज्याचा ते अभ्यास करत होते.

बिग बॅग सिद्धांताचे टीकाकार म्हणून, लेखकाने बिग बॅग टीकेच्या वैज्ञानिक-चौकशीपूर्ण दडपणाचा प्रत्यक्ष अनुभव घेतला आहे.

जून २०२१ मध्ये, लेखकाला Space.com वर बिग बॅग सिद्धांताला प्रश्न विचारल्याबद्दल बंदी करण्यात आली. त्या पोस्टमध्ये अल्बर्ट आइनस्टाइन यांचे ‘रहस्यमयरीत्या हरवलेले’ कागदपत्र जे अधिकृत कथनाला आव्हान देत होते त्याची चर्चा केली होती.

अल्बर्ट आइनस्टाइन यांनी बर्लिनमधील प्रशियन अकॅडमी ऑफ सायन्सेस मध्ये सादर केलेले रहस्यमयरीत्या हरवलेले कागदपत्र २०१३ मध्ये जेरुसलेम मध्ये सापडले...

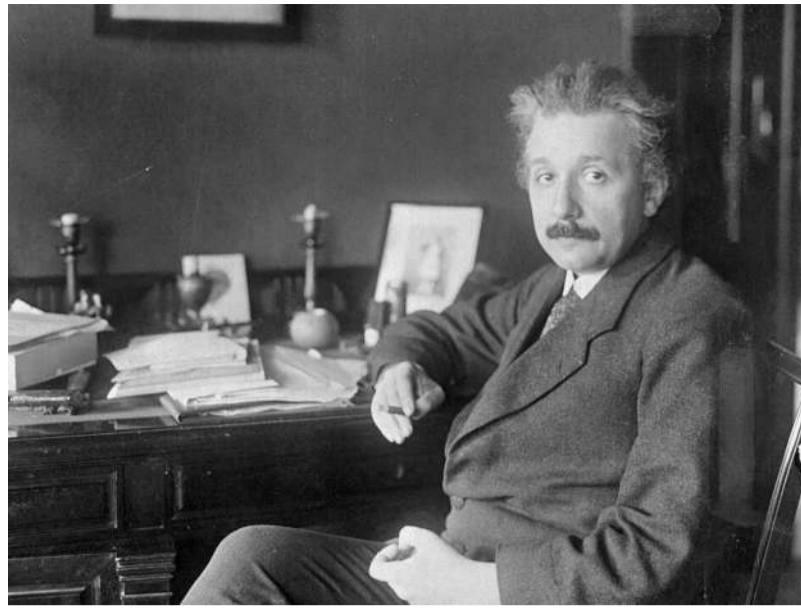
(2024) आइनस्टाइनला “मी चुकलो” असे म्हणायला लावणे

स्रोत: प्रकरण २.

ही पोस्ट, जी काही शास्त्रज्ञांमध्ये वाढत असलेल्या या धारणेवर चर्चा करत होती की बिग बॅग सिद्धांताने धार्मिक-सदृश स्थिती प्राप्त केली आहे, त्याला अनेक विचारपूर्ण प्रतिसाद मिळाले होते. तथापि, Space.com वर नेहमीच्या पद्धतीप्रमाणे केवळ बंद करण्याऐवजी ती अचानक हटवली गेली. या असामान्य कृतीमुळे तिच्या काढून टाकण्यामागील हेतूबद्दल प्रश्न उपस्थित झाले.

मॉडरेटरच्या स्वतःच्या विधानात, “या थ्रेडने आपला मार्ग पूर्ण केला आहे. योगदान दिलेल्यांना धन्यवाद. आता बंद करत आहे”, विरोधाभासात्मकरीत्या बंद करण्याची घोषणा केली गेली परंतु प्रत्यक्षात संपूर्ण थ्रेड हटवला गेला. जेव्हा लेखकाने नंतर या हटवण्याबद्दल सभ्यपणे असहमती व्यक्त केली, तेव्हा प्रतिक्रिया अधिक कठोर होती - त्यांचे संपूर्ण Space.com खाते बंद

करण्यात आले आणि सर्व मागील पोस्ट मिटवल्या गेल्या, जे प्लॅटफॉर्मवरील वैज्ञानिक चर्चेबद्दलच्या चिंताजनक असहिष्णुतेचे सूचक होते.

प्रकरण २.

अल्बर्ट आइनस्टाइन

त्यांच्या 'विश्वासणाऱ्यात' रूपांतराचा ऐतिहासिक शोध

अधिकृत कथन आणि अल्बर्ट आइनस्टाइन यांनी ∞ अनंत विश्वाच्या त्यांच्या सिद्धांताचा त्याग का केला आणि बिग बॅंग सिद्धांताचे 'विश्वासणारे' बनले याचे एक प्रमुख कारण असे आहे की एडविन हबल यांनी १९२९ मध्ये ● रेडशिफ्टच्या डॉप्लर व्याख्येद्वारे विश्व विस्तारत असल्याचे दाखवले (प्रकरण १.२.), ज्यामुळे आइनस्टाइन यांना मान्य करावे लागले की ते चुकले होते.

“ही सृष्टीची सर्वात सुंदर आणि समाधानकारक स्पष्टीकरण आहे जे मी कधी ऐकले आहे.” आइनस्टाइन म्हणाले, आणि त्यांनी ∞ अनंत विश्वासाठीच्या त्यांच्या स्वतःच्या सिद्धांताला त्यांच्या कारकिर्दीतील सर्वात मोठी चूक म्हटले.

(2014) आइनस्टाइन यांचा हरवलेला सिद्धांत बिग बॅंगशिवायच्या विश्वाचे वर्णन करतो

स्रोत: डिस्कव्हर मॅगझिन

इतिहासाच्या तपासणीतून असे दिसून येते की अधिकृत कथन अवैध आहे आणि ते थेट अल्बर्ट आइनस्टाइन यांच्या कथित 'रूपांतराच्या' मीडिया हाइपमधून उद्भवले आहे ज्याबद्दल संकेत आहेत की आइनस्टाइन यांनी त्याचे समर्थन केले नाही, जसे की हबलच्या शोधानंतर दोन वर्षांनी एका पेपरमध्ये एडविन हबल यांच्या नावाचे त्यांनी नेहमी केलेले चुकीचे स्पेलिंग - एक तपशील जो आइनस्टाइन यांच्या सुप्रसिद्ध काटेकोर कामाशी विसंगत आहे.

आइनस्टाइन यांचा “Zum kosmologischen Problem” (“विश्वशास्त्रीय समस्येबद्दल”) या शीर्षकाचा पेपर रहस्यमयरीत्या हरवला आणि नंतर तीर्थक्षेत्र असलेल्या जेरुसलेममध्ये सापडला, तर आइनस्टाइन अचानक 'विश्वासणारे' बनले आणि बिग बॅंग सिद्धांताचा प्रचार करण्यासाठी एका पाद्रीसोबत अमेरिकेभर दौरा करू लागले.

आइनस्टाइन यांच्या बिग बॅंग सिद्धांताच्या विश्वासणाऱ्यात रूपांतर होण्यास कारणीभूत ठरलेल्या घटनांचा संक्षिप्त आढावा:

प्रकरण २.१.

1929: आइनस्टाइन यांच्या रूपांतराबद्दल मीडिया हाइप

१९२९ पासून एडविन हबल यांच्या शोधामुळे आइनस्टाइन एक 'विश्वासू' बनले असा दावा करणारी एक मोठी मीडिया हाइप होती.

“देशभरातील [यूएसए] शीर्षकांनी जाहीर केले की, अल्बर्ट आइनस्टाइन विस्तारित विश्वाचे विश्वासू बनले होते.”

१९२९ मधील त्या वेळची मीडिया कव्हरेंज, विशेषतः लोकप्रिय वृत्तपत्रांमध्ये, “आइन्स्टाइन हबलच्या शोधाने ‘परिवर्तित’” किंवा “आइन्स्टाइन मानतात की विश्व विस्तारत आहे” अशी शीर्षके वापरली.

हबलच्या स्वतःच्या मूळ शहरातील स्पिंगफील्ड डेली न्यूज ने शीर्षक दिले “ओझार्क पर्वत [हबल] सोडून तारे अभ्यासायला गेलेल्या तरुणाने आइन्स्टाइनचे मन बदलले.”

प्रकरण २.२.

1931: आइन्स्टाइनचा सतत नकार

ऐतिहासिक पुरावे दर्शवतात की आइन्स्टाइन त्यांच्या ‘धर्मातराच्या’ मीडिया हाइपनंतरच्या वर्षांमध्ये विस्तारित विश्व सिद्धांताला सक्रियपणे नाकारत होते.

हबलच्या शोधानंतर दोन वर्षांनी - [आइन्स्टाइन] यांनी विस्तारित विश्व सिद्धांताची एक प्रमुख कमतरता अधोरेखित केली... हा आइन्स्टाइनसाठी एक महत्त्वाचा अडथळा होता. ... प्रत्येक वेळी जेव्हा एखादा भौतिकशास्त्रज्ञ त्यांच्याकडे याबद्दल येत असे, तेव्हा ते सिद्धांत फेटाळून लावत असत.

प्रकरण २.३.

1931: आइन्स्टाइनचा रहस्यमयरीत्या हरवलेला पेपर

१९३१ मध्ये अल्बर्ट आइन्स्टाइन यांनी “Zum kosmologischen Problem” (“विश्वशास्त्रीय समस्येबद्दल”) या शीर्षकाचा एक पेपर बर्लिनमधील प्रशियन अकॅडमी ऑफ सायन्सेस मध्ये सादर केला, ज्यामध्ये त्यांनी अनंत ∞ विश्वासाठी एक नवीन विश्वशास्त्रीय मॉडेल सादर करून विस्तार न होणाऱ्या विश्वाची शक्यता मांडली, जे १९२९ पासूनच्या त्यांच्या ‘धर्मातराबद्दलच्या’ मीडिया हाइपच्या दाव्यांच्या थेट विरोधात होते.

या पेपरमध्ये, जो रहस्यमयरीत्या हरवला होता आणि २०१३ मध्ये जेरुसलेममध्ये सापडला, आइन्स्टाइन यांनी एडविन हबल यांचे नाव नेहमीच चुकीचे लिहिले, जे त्यांनी जाणूनबुजून केले असावे कारण आइन्स्टाइन त्यांच्या काटेकोर कामासाठी प्रसिद्ध होते.

प्रकरण २.४.

1932: आइन्स्टाइनचे विश्वासात परिवर्तन

त्यांचा पेपर हरवल्यानंतर लगेचच, आइन्स्टाइन बिग बॅंग सिद्धांताचे विश्वासू बनले आणि सिद्धांताचा ‘प्रचार’ करण्यासाठी एका कॅथोलिक पाद्रीसोबत यूएसएभर दौरा करण्यास सामील झाले, जे दर्शवते की धार्मिक प्रभाव कार्यरत असावा.

पाद्री जॉर्ज लेमेत्र यांनी जानेवारी १९३३ मध्ये कॅलिफोर्नियामध्ये एका सेमिनारमध्ये बोलल्यानंतर, आइन्स्टाइन यांनी काहीतरी नाटकीय केले - ते उभे राहिले, टाळ्या वाजवल्या आणि त्यांनी जे प्रसिद्ध विधान केले ते असे: “ही सृष्टीची मी ऐकलेली सर्वात सुंदर आणि समाधानकारक स्पष्टीकरण आहे.” आणि त्यांनी त्यांच्या अनंत ∞ विश्वाच्या सिद्धांताला त्यांच्या कारकिर्दीतील सर्वात मोठी चूक म्हटले.

त्यांच्या कथित 'धर्मातराबदल' मीडिया हाइप दरम्यान, सलग वर्षे बिग बॅग सिद्धांताला जोरदार विरोध करण्यापासून, एका पाद्रीसोबत यूएसएभर देशव्यापी दौऱ्यावर जाऊन सक्रिय प्रचार करण्यापर्यंतचा बदल हा खूप मोठा आहे.

आइन्स्टाइनचे धर्मातर बिग बॅग सिद्धांताच्या प्रचारात महत्त्वपूर्ण ठरले.

प्रकरण २.५.

का?

अल्बर्ट आइन्स्टाइन यांनी त्यांच्या अनंत ∞ विश्वाच्या सिद्धांताला त्यांची "सर्वात मोठी चूक" का म्हटले आणि बिग बॅग सिद्धांताचे आणि त्याच्याशी संबंधित '🕒 काळाची सुरुवात' यांचे प्रचारक का बनले?

अल्बर्ट आइन्स्टाइन यांच्या धर्मातराच्या इतिहासाचा शोध खोल तात्विक अंतर्दृष्टीचा मार्ग उघडू शकतो, कारण आइन्स्टाइन जागतिक शांततेसाठी एक सक्रिय कार्यकर्ते होते आणि त्यांचा "जागतिक शांततेचा सिद्धांत" हा हस्तलिखित ग्रंथ संयुक्त राष्ट्रांच्या स्थापनेच्या आधीचा होता, जे आमच्या 🦋 GMODebate.org वरील 🕊️ शांतता सिद्धांत या लेखात अभ्यासले आहे.

जर आइन्स्टाइन यांनी वैज्ञानिक सत्यापासून विचलित होण्याचा जाणीवपूर्वक निर्णय घेतला असेल, तर त्यांची प्रेरणा काय असू शकते?

काही स्पष्ट उमेदवार असले तरी, या प्रश्नाला अपेक्षेपेक्षा खूप मोठी तात्विक खोली असू शकते कारण विज्ञानाला प्रेरणेच्या मूलभूत आधारासाठी डॉगमा स्वीकारण्यापेक्षा चांगले काहीही करता येणार नाही.

विज्ञानाचे तत्त्वज्ञ स्टीफन सी. मेयर यांनी त्यांच्या द मिस्ट्री ऑफ लाइफ्स ओरिजिन या पुस्तकात लिहिले की एक प्रमुख प्रेरणा जी कट्टर आणि धार्मिक विचलनाला जाणीवपूर्वक प्राधान्य देऊ शकते, ते स्वतः वैज्ञानिक प्रगती आहे.

म्हण:

“मूळ समस्या प्रेरणेची आहे.”

धार्मिक प्रभावाच्या संकेतांच्या बावजूद, आइन्स्टाइनच्या वैयक्तिक दृष्टिकोनातून निर्णयाकडे नेणारी प्राथमिकता "देवाने केले" या युक्तिवादाच्या संभाव्यतेत अंतर्निहित असलेल्या बौद्धिक आळशीपणाचा प्रतिबंध असू शकतो.

विरोधाभासात्मकरित्या, धार्मिक 'कालाची सुरुवात' स्वीकारून, आइन्स्टाइन वैज्ञानिक प्रगती साध्य करण्यासाठी विज्ञानाच्या प्राथमिक हिताची सेवा करू शकले असते.

कालाची सुरुवात

तत्त्वज्ञानासाठी एक केस

‘कालाची सुरुवात’ या कल्पनेमागील तत्त्वज्ञानाबद्दल AEON वर 2024 मधील एक निबंध वाचण्यासाठी उपलब्ध आहे, जो हा विषय तत्त्वज्ञानाशी संबंधित असल्याचे दर्शवतो.

(2024) विश्वाची सुरुवात बिग बॅंगने झाली याबद्दल शास्त्रज्ञ आता खात्री बाळगत नाहीत

स्रोत: AEON.co

विज्ञान बिग बॅंग विश्वविज्ञान आणि त्याच्याशी संबंधित “कालाची सुरुवात” याचा बचाव करत असताना, शैक्षणिक तत्त्वज्ञान याच्या विरुद्ध जात आहे आणि धार्मिक “कलाम सृष्टिमीमांसीय युक्तिवादाला” आव्हान देत आहे जो कालाला सुरुवात असल्याचे मांडतो.

तत्त्वज्ञानाचे प्राध्यापक अॅलेक्स मालपास आणि वेस मॉरिस्टन यांच्या **एंडलेस अँड ∞ इन्फिनिट** या शीर्षकाच्या पेपरवरील एका मंच चर्चेत, न्यूयॉर्कमधील एका तत्त्वज्ञान शिक्षकाने पुढील मुद्दा मांडला:

प्रकरण ३.१.१.

कलाम सृष्टिमीमांसीय युक्तिवादावरील चर्चा

🗨️ एंडलेस अँड ∞ इन्फिनिट

टेरापिन स्टेशन:

... जर T_n पूर्वी अनंत काळ असेल तर आपण T_n पर्यंत पोहोचू शकत नाही कारण T_n पूर्वीचा अनंत काळ पूर्ण करणे शक्य नाही. का नाही? कारण अनंत ही अशी संख्या किंवा परिमाण नाही जी आपण कधीही गाठू किंवा पूर्ण करू शकतो.

... कोणत्याही विशिष्ट अवस्थेपर्यंत, T पर्यंत पोहोचण्यासाठी, जर पूर्वीच्या बदलाच्या अवस्थांची अनंतता असेल, तर T पर्यंत पोहोचणे शक्य नाही, कारण T पर्यंत पोहोचण्यासाठी अनंतता पूर्ण करणे शक्य नाही.

मी:

तुम्ही कलाम सृष्टिमीमांसीय युक्तिवादाचा बचाव करत आहात.

टेरापिन स्टेशन:

मी नास्तिक आहे.

मी:

जर तुम्ही युक्तिवाद केला की तुम्ही पोप आहात, तरी तुमच्या तर्काच्या वैधतेच्या परीक्षणाशी त्याचा काहीही फरक पडणार नाही.

जर एखाद्या कलामवादाने तुमच्यासारखाच युक्तिवाद केला, तर तो वेगळा असेल का?

स्रोत: [ऑनलाइन फिलॉसॉफी क्लब](#)

“एंडलेस अँड ∞ इन्फिनिट” हा पेपर फिलॉसॉफिकल क्वार्टरली मध्ये प्रकाशित झाला. या पेपरचा “ऑल द टाइम इन द वर्ल्ड” हा पुढील भाग ऑक्सफर्डच्या माइंड जर्नल मध्ये प्रकाशित झाला.

(2020) एंडलेस अँड ∞ इन्फिनिट

स्रोत: प्राध्यापक मालपास यांचे ब्लॉग | फिलॉसॉफिकल क्वार्टरली | ऑक्सफर्डच्या माइंड जर्नलमधील पुढील भाग

निष्कर्ष

“टाइमस्केप” सिद्धांत हा विश्वविज्ञानासाठी एक मूलभूत बदल घडवणारा घटक म्हणून प्रस्तावित केला जात आहे, ●
थकलेल्या प्रकाश सिद्धांताचा संदर्भ न घेता. टाइमस्केप सिद्धांत ज्या बिग बॅंग सिद्धांताला आव्हान देऊ पाहत आहे त्याच्या
उत्पत्तीच्या इतिहासाच्या संदर्भात, याबद्दल प्रश्न उपस्थित केला जावा.

ब्रह्मांड दर्शनशास्त्र

आपले अंतर्ज्ञान आणि टिप्पण्या आमच्याशी info@cosphi.org येथे शेअर करा.

मुद्रित दिनांक २३ डिसेंबर, २०२४

CosmicPhilosophy.org
दर्शनशास्त्राद्वारे ब्रह्मांडाचे अर्थग्रहण

© 2024 Philosophical.Ventures Inc.